

ТР ДБМУ «Республика балалар китапхәнәсе»

Белешмә – библиографик бүлек

Туган көнөң белән, Язучы!

**Балалар язучысы Әзһәр Габидинөң тууына 95 ел тулуга багышланган
китап исемлеге**

Казан 2021

Əzhər Gəbidi (1926 -2001)

25 сентябрьдә татар балалар язучысы **Əzhər Gəбидинев** тууына 95 ел. Язучы ижатының зур өлеше балаларга багышланган. Аның төрле елларда дөнья күргән китаплары балаларны тәртипле һәм тырыш итеп тәрбияләргә булыша.

Язучының китаплары белән танышыгк!

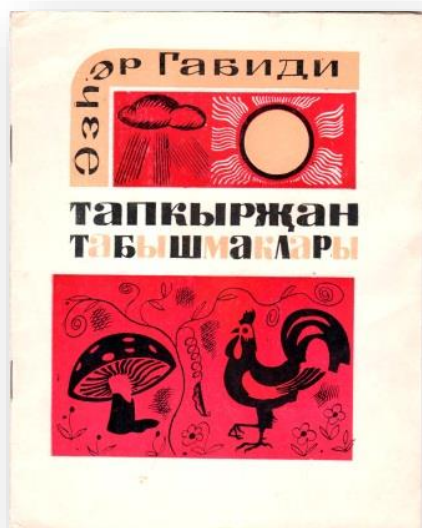
“Без яз дуслары” - кече яшьтәге мәктәп балалары өчен шигырьләр китабы. Шагыйрь бу китабына кергән шигырьләре аша балаларга туган як табигатен, өй хайваннарын яратырга, эниләренә булышырга өнди. Ул Татарстан китап нәшриятында 1965 елда басылып чыккан.

Кем гаепле?

Акбай йоклап яткан чакта,
Тәмле генә төш күреп,
Хәмит сукты чыбык белән
Аның йокысын бүлеп.

Көлә – көлә эт яныннан
Барганда гына китеп,
Акбай Хәмитнең ботыннан
Тешләп алды “Һам” итеп.

Өй елады инде Хәмит!
Кем соң монда гаепле?
Тыныч йоклап яткан этме,
Өллә инде Хәмитме?

“Тапкыржан табышмаклары” китабы кече яшьтәге мәктәп балалары өчен тәкъдим ителә. Китапка кергән кызыклы табышмаклар кечкенә балаларны тирә – юньне танып белергә, тапкыр булырга өйрәтә. Ул 1966 елда Татарстан китап нәшриятында басылган.

Табышмаклар

Мөгеземнән тоталар да
Аяк белән йөртәләр,
Миңа утырып, кешеләр
Юлны житез үтәләр.
(*велосипед*)

Утырабыз урманнарда,
Ап – ак эшләпә киеп,
Киптерә дә, кыздыра да
Кешеләр безне жыеп.
(*гөмбә*)

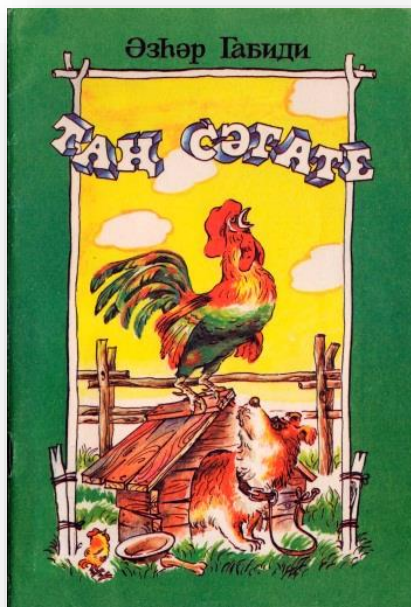

“Өч кинәшче” жыентыгы 1980 елда басылган. Бу китапта татар шагыйрьләре Əzhər Gəvidi, Vəli Bulatov, Riza Şəfiyevneç кече яшьтәге мәктәп балаларына дип язылган табышмаклары тупланган. Алар балаларга мәктәп тормышы, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы турында табышмаклар тәкъдим итәләр, зирәк булырга чакыралар.

Табышмаклар

Энәсенең күзе юк,
Тегәр өчен жебе юк,
Яшерсә башын, аягын,
Ул нәни генә бер туп.
(керпе)

Канаты бар – кавырыйсыз,
Күзе дә бар – кефексез,
Күлмәге тулы ак тәңкә,
Ул да тагылган жепсез.
(балык)

“Таң сәгатә” шигырьләр китабы мәктәпкәчә яшьтәге балаларга язылган. Шигырьләр балаларны табигать күренешләре, кош-кортларның кызыклы гадәтләре, бала-чагаларның мажаралары белән таныштыра. Ул 1989 елда Татарстан китап нәшриятында дөнья күргән.

Карак мәче

Песи кергән келәткә,
Май ашарга элбәттә.
Хужасы күреп алган –
Песие куркып калган.

Эзен яшерер өчен
Кереп поскан почмакка.
Әгәр шушы хәлне күрсә,
Көләр иде тычкан да.

“Калган эшкә кар ява”- кече яштыгә мәктәп балаларына шигырьләр, табышмаклар һәм әкиятләр китабы. Китапка кергән шигырьләр хезмәтне , төрле хезмәт ияләрен хөрмәт итәргә, башлаган эшәңне ахырына кадәр җиткерергә өйрәтә. Ул 1993 елда Татарстан китап нәшриятында басылып чыккан.

Жир алмасы

Ындырдан бер көнне әби
Бәрәңге алып керде:
-Жир алмабыз быел, улым,
Шундый нык уңган, -диде.

Әйдә, аныңча булсын, ди,
Бәрәңге – жир алмасы,
Алма булгач өзеп түгел,
Ник соң казып аласы?!

Язучының басылып чыккан китаплары исемлеге

Без яз дуслары: шигырьләр. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1965. – 15 б.

Тапкыржан табышмаклары. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1966. – 16 б.

Кошчыгым: шигырьләр. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1981. – 16 б.

Таң сәгәте: шигырьләр. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1989. – 31 б.

Калган эшкә кар ява: шигырьләр, табышмаклар, әкиятләр. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1993. – 80 б.